

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja työllisyysjaosto, 20.06.2022

§ 53

Hankehakemus: Hiilineutraalin rakentamisen "Lahden hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkosto" EAKR-hanke (Lahden ekosysteemisopimusrahoitus)

3197/00.01.03.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hankejohtaja, Juhani Pirinen, p. 044 482 0808

Kehityspäällikkö, Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 482 0838

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Elinvoimajohtaja Lankinen Markus

Päätösehdotus

Lahden kaupungin elinvoima- ja työllisyysjaosto päättää, että Lahden kaupunki hakee Uudenmaan liitolta EAKR-hanketta (Kestävän kaupunkikehittämisen ekosysteemisopimushaku), joka toteuttaa Lahden kaupungin ja valtion välistä ekosysteemisopimusta hiilineutraalin rakentamisen saralla. Hankehakemus on jätetty rahoittajalle 15.6.2022.

Mikäli hanke saa rahoituksen, Lahden kaupungin omarahoitusosuus katetaan elinvoima- ja työllisyyspalveluiden kustannuspaikalta 101014039 Sisäiset projektit.

Perusteluosa

Tausta

Lahden kaupunki käynnisti hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskukseen toiminnan syksyllä vuonna 2020 (ETJ 15.6.2020/ D/1297/00.01.05.02/2020). Hiilineutraali rakentaminen on tunnustettu merkittäväksi kehitysmahdollisuudeksi Euroopan ympäristöpäkaupungissa 2021 ja lisäksi se on yksi teemoista, joka on kirjattu Lahden kaupunkiseudun ja valtion väliseen innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimukseen. Sopimuksen kautta Lahden alueelle suuntautuu valtion ja EU:n rahoitusta vuosina 2021-2027 mahdollisesti noin 0,8M€ per vuosi.

Hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskukseen tavoitteena on edistää hiilineutraalin rakentamisen kehitystä ja tähän liittyviä uusia innovaatioita yhteistyössä korkeakoulujen ja yritysten kanssa. Tällä hetkellä Hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskusta toteutetaan AKKE-rahoitetulla hankkeella "Lahden hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskus (vaihe 2)" (ETJ 26.04.2021), jonka toteutusaika on 1.8.2021-31.12.2022.

Uudenmaan liitto yhteistyössä Lahden kaupungin kanssa avasi toukokuussa 2022 ensimmäisen kestävän kaupunkikehittämisen ekosysteemisopimushaun. Haettavien hankkeiden tulee toteuttaa valtion ja Lahden kaupunkiseudun välistä innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimusta ja sen strategisia painopistealueita, joista yksi on hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskus ja innovaatioekosysteemi.

Hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskus -tiimi on valmistellut hakuun hankehakemuksen, jolla hiilineutraalin rakentamisen innovaatioyhteistyötä ja sen kehittämistä jatketaan. Hankehakemus on jätetty ehdollisena hakuajan päättyessä 15.6.2022. Elinvoima- ja työllisyysjaosto hyväksyy hankehakemuksen jälkijättöisesti.

Hankkeen sisältö

Nykyisessä maailmantilanteessa on ensiarvoisen tärkeää panostaa suomalaisen rakennuskannan muuttamiseen uusiutuvia energiamuotoja käyttäviksi. Rakennusten energiantuotannon ja -varastoinnin tutkimuksen tukeminen edistää Suomen energiariippumattomuutta ja toisaalta myös lisää suomalaisten ratkaisujen vientipotentiaalia ja hyödyntämistä myös globaalisti. Rakennusten muuttaminen toimimaan uusiutuvalla energialla on myös nopein tapa vaikuttaa rakennusten hiilijalanjälkeen. Tarvitaan siis uusien teknologioiden ripeää käyttöönottoa ja niihin liittyvän tutkimuksen ja käytännön hankkeiden lisäämistä.

Lahden alueelta löytyy paljon energia-alan ja laajemmin hiilineutraalin rakentamisen osaamista, sekä yrityksistä että tutkimus- ja koulutusorganisaatioista, mutta tähän teemaan liittyvä systemaattinen yhteiskehittäminen ja ratkaisujen innovointi puuttuvat. Potentiaalia ei ole toistaiseksi hyödynnetty riittävästi. Lisäksi Lahden seudun pk-yritysten mahdollisuudet etsiä resursseja tutkimus- ja kehitystoimintaansa erilaisten rahoitusohjelmien kautta ovat rajalliset. Rahoituskanavia ei osata eikä ehditä etsiä, hankevalmisteluun ei ole osaamista eikä tutkimuspalveluja osata käyttää. Myös yritysten yhteydet uuteen LUT-yliopistoon vielä ohuet ja tämä tutkimusosaaminen tulee valjastaa käyttöön tuotekehitystoiminnan tueksi.

Hanke tuo ratkaisuja tähän nykytilaan kehittämällä uusiutuvalla energialla toimivan, hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkostoa alueella.

Tavoitteena on edistää yritysten, korkeakoulujen ja julkisten toimijoiden välistä innovaatiotoimintaa johtamalla, fasilitoimalla ja kehittämällä uusiutuvan energian ja hiilineutraalin rakentamisen verkoston yhteistyötä. Innovaatioverkostossa syntyy tutkimus- ja tuotekehityshankkeita, joissa

yrittäjille luodaan lisäarvoa ja uusia liiketoimintamahdollisuuksia kehittämällä uusia tai paranneltuja tuotteita niin kotimaisille kuin kansainvälisille markkinoille. Samalla pyritään tuotteiden pilotointiin Lahden kaupungin rakentamisessa tulevaisuudessa, tukien Lahden tavoitetta olla hiilineutraali vuonna 2025. Innovaatioverkoston kautta pyritään vahvistamaan teemaan liittyviä investointeja Lahden alueelle.

Fasilitoidun verkostotyön sekä viestintä- ja levittämistoimenpiteiden avulla innovaatioverkostosta tehdään tunnettu ja näkyvä toimija sekä alueellisesti, kansallisesti että kansainvälisesti. Tavoitteena on, että verkoston toiminta laajentuu kansallisesti hankkeen aikana.

Hankkeen keskeiset tulokset ovat:

1. Innovaatioyhteistyö Lahden alueen yritysten ja tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden välillä on lisääntynyt.
2. Innovaatioverkosto, jonka tavoitteet, toimintatavat ja organisoituminen ovat vakiintuneet.
3. Innovaatioverkoston toimijoita ja siinä kehitettyjä ja kehitteillä olevat ratkaisuja on tuotu selkeästi esiin ja niistä viestitään näkyvästi ja suunnitelmallisesti.
4. Innovaatioverkosto on kehittynyt merkittäväksi toimijaksi uusiutuvan energian ratkaisujen ja hiilineutraalin rakentamisen saralla Suomessa.

Hankkeen kesto ja rahoitus

Hankkeen kesto on 1.1.2023-31.12.2024.

Kokonaisbudjetti on 503 512€, josta EAKR- ja valtiontuki on 302 108 € (60%) ja kaupungin omarahoitusosuus 201 404€ (40%).

Vaikutusten ennakoarviointi

Hankkeelle on tehty ennakkovaikutusten arviointi. Hankkeen myötavaikutuksella on mahdollisuus tehdä uranuurtavaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotyötä hiilineutraaliin rakentamiseen liittyen. Tutkimuksen avulla voidaan tulevaisuudessa mahdollistaa teemaan liittyviä uusia ratkaisuja ja liiketoimintamahdollisuuksia korkeakoulukentällä ja yrityksissä. Hanke vahvistaa Lahden alueen yritysten, yliopistojen sekä julkisen sektorin yhteistyötä ja koko alueen elinvoimaa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi talouspalvelut Tuija Aarnikoivu ja Maija Laine, elinvoima- ja työllisyyspalvelut Juhani Pirinen, Minna Joronen ja Elise Ruotsalainen.